

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției

La data de 20 octombrie 2018, Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept („Comisia de la Veneția”) din cadrul Consiliului Europei, întrunită la Veneția în cea de-a 116-a sesiune plenară, a adoptat Opinia nr. 924/2018 asupra amendamentelor la Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și Legea nr. 317/2004 privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, la solicitarea Comisiei de Monitorizare din cadrul Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.

Principalele probleme analizate au fost următoarele:

- statutul procurorilor și principiile inerente activității acestora;
- scopul controlului ierarhic al procurorilor și rolul ministrului justiției;
- noile proceduri de numire / revocare a judecătorilor și procurorilor de rang înalt;
- noile reguli privind exercitarea libertății de exprimare de către judecători și procurori;
- noile reguli privind răspunderea materială a judecătorilor și procurorilor;
- noua Secție pentru investigarea infracțiunilor din justiție;
- aspect legate de rolul și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii;
- riscul ca judecătorii și procurorii cu experiență să fie determinați să urmeze calea pensionării fără posibilitatea înlocuirii acestora într-un termen scurt sau mediu, diminuându-se astfel eficiența și independența întregului system judiciar;
- implicarea serviciilor secrete de informații în activitatea justiției din România.

Principalele recomandări exprimate au fost următoarele:

- reconsiderarea sistemului pentru numirea și revocarea procurorilor de rang înalt, inclusiv prin revizuirea prevederilor relevante din Constituție, în vederea creării condițiilor necesare pentru un proces neutru de numire și revocare, prin menținerea rolului unor instituții precum CSM și Președintele României, astfel încât să poată echilibra influența ministrului justiției;
- eliminarea restricției libertății de exprimare a judecătorilor și procurorilor;
- completarea prevederilor privind răspunderea materială a magistraților prin prevederea expresă a faptului că, în absența relei credințe și/sau a gravei neglijențe, magistrații nu sunt răspunzători pentru o soluție care poate fi reanalizată de o altă instanță; modificarea mecanismului acțiunii de recuperare astfel încât să se asigure că acesta se pune în mișcare dacă și după ce răspunderea magistratului a fost stabilită prin procedura disciplinară;

- reconsiderarea înființării Secției speciale pentru investigarea infracțiunilor din justiție; recurgerea la procurori specializați, dublată de măsuri procedurale eficiente de salvagardare, apare ca o alternativă potrivită sub acest aspect;
- reexaminarea, în vederea specificării mai exacte, a motivelor de revocare a membrilor CSM; eliminarea posibilității de revocare a membrilor CSM prin votul de neîncredere al adunării generale a parchetelor (inclusiv prin petiții);
- identificarea unor soluții care să asigure o participare mai efectivă a reprezentanților societății civile în cadrul CSM;
- abandonarea definitivă a schemei de pensionare anticipată a magistraților, dacă nu se constată că nu va avea un impact negativ asupra funcționării sistemului judiciar;
- asigurarea că măsurile de verificare a magistraților în sensul că nu au colaborat și nu colaborează cu serviciile secrete de informații sunt bazate pe criterii clar specificate și dublate de proceduri adecvate de salvagardare și de un drept de sesizare a unei instanțe judecătorești; identificarea unor modalități de consolidare a supervizării activității serviciilor secrete de informații.

Scopul prezentei propuneri legislative este acela de a implementa în mod corect și coerent recomandările Comisiei de la Veneția, prin modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, a Legii nr. 317/2004 privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, a Legii nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției.

În numele inițiatorilor:

Ilie-Dan Barna – Deputat USR

Stelian Ion – Deputat USR

Silviu Dehelean – Deputat USR

George-Edward Dircă – Senator USR

Lista susținătorilor Propunerii legislative
 Lege pentru pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției

NR.	PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	VLAD SERGIU COSMIN		USR
2.	Răduanu Bogdan		USR
3.	CRISTINA TURISANI		USR
4.	Fălcu Nicu		USR
5.	Șepeteu Dumitru		USR
6.	CRISTINA GHICA		USR
7.	NASOI CLAUDIU		USR
8.	DURUS VAD EMANUEL		USR
9.	COȘTA LAVINIA CORINA		USR
10.	Simion Ungureanu		USR
11.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN		USR
12.	MOȘTEANU LUCU - IONUT		USR
13.	PRUNA CRISTINA - MĂDĂLIANA		USR
14.	Bucoi Julion		USR
15.	BIRCA GEORGE EDWARA		USR - PENAL
16.	PRESADA FLORINA - RALUCA		USR
17.	ION STERIAN - CRISTIAN		USR
18.	CHICHIRĂU COSETTE		USR
19.	BILAN ȘTEFAN		USR
20.	RAINEA CORNEL		USR
21.	MIHAI GOTIU		USR
22.	DINICĂ SILVIA-MONICA		USR
23.	ALEXANDRESCU Vlad Tudor		USR
24.	Dan Barna		USR
25.	CRISTIAN GHINGA		USR
26.	FRISNEL ADRIAN CLAUDIU		USR
27.	COLIBAN ALLEN		USR
28.			
29.			